

15.12.2023

STM131:00/2021
VN/28917/2021**2023/8 HTP-JAOSTON KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA 15.12.2023**

Aika 15.12.2023 klo 13.00-15.00

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Sirkku Saarikoski	STM, puheenjohtaja
Satu Auno	Etelä-Suomen avi, jäsen
Piia Taxell	TTL, jäsen
Jenni Uljas	Teollisuusliitto, jäsen
Auli Rytivaara	EK, jäsen
Eliisa Irpola	Kemianteollisuus, jäsen
Heikki Frilander	TTL, asiantuntija
Marjut Lumijärvi	Teollisuusliitto, asiantuntija (asiakohta 3)
Pekka Suomela	Kaivosteollisuus ry, asiantuntija (asiakohta 3)
Katja Danner	STM, asiantuntija
Tanja Ylitöyrä	STM, asiantuntijas sihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Typen oksidien kaivospoikkeuksen jatkaminen

Puheenjohtaja kertoi, että typenoksidien kaivospoikkeuksen jatkoajasta tulee tehdä päätös. Siirtymäaika on jo umpeutunut, mutta EU:lta on mahdollista saada siihen jatkoaikaa, jos sille on tarvetta. Osa jäsenmaista aikoo jatkaa siirtymäaikaa, osa ei. Näkemykset siitä, onko kaivoksissa mahdollista päästä raja-arvoon, vaihtelevat.

Suomela kertoi, että Suomessa on neljä maanalaista kaivosta, joita asia lähinnä koskee. Yhteistyössä ruotsalaisten kanssa on selvitetty, mihin raja-arvoon on mahdollista päästä. Raja-arvoon pyritään pääsemään tuuletuksella, ajohyttien filtteriöinnillä, Tier 4 ja 5 -polttomooottoreilla, joissa on hiukkastenhallintamekanismit sekä sähkökäyttöisillä laitteilla. Mittaustuloksia saatiin kahdelta kaivokselta ja yhdeltä urakoitsijalta. Mittaustekniikoissa ja mineralisaatioissa on eroja, mittaustulokset ovat mittausten keskiarvoja. Kaivosyhtiöiden mukaan akkuteknologia ei vielä ole riittävän hyvää kaivosalan tarpeisiin, akkukäyttöisissä laitteissa ei riitä tuotannollinen teho, ja laitteet ovat myös kalliita. Edistystä on tapahtunut vähäpäästöisempien moottoreiden ja tuuletuksen myötä. Osa katsoo, että hyttien filtteriöinnillä on mahdollista päästä raja-arvoon, osa ei. Suomela toivoi, että lisäaika saadaan. Lisäajankin kanssa haasteita tulee silti olemaan, koska akkuteknologia ei kehity riittävän nopeasti.

Keskusteltiin tilanteesta. Lumijärvi totesi, että eurooppalaiset työntekijäjärjestöt katsovat, että lähtökohtaisesti kulunut viiden vuoden siirtymäaika on ollut riittävä. Jos siirtymäaikaa päätetään jatkaa, se ei voi olla pitkä. Arvoihin pääsemisessä ei pitäisi olla ongelmia. Puheenjohtaja kertoi, että alun perinkin oltiin epävarmoja, riittääkö siirtymäaika. Osa EU-maista on jatkamassa siirtymäaikaa, osa ei. Tähän vaikuttaa myös se, paljonko maissa on kaivostoimintaa. Uljas nosti esiin, että mittaustietoja antaneista kaivoksista toisella raja-arvot eivät ole viimeiseen pariin vuoteen ylittyneet, toisella on. Pohdittiin, mistä tämä johtuu. Syyinä saattaa olla konekanta,

kaivoksissa olevat erot tai mittaustavat, mutta varmaa vastausta kenelläkään ei ollut. Toivottiin kuitenkin tietoa tästä sekä varmuutta mittaustulosten vertailukelpoisuudesta. Suomela totesi, että asiaa voidaan pyrkiä selvittämään, jos päätöksentekoa asiassa lykätään. Puheenjohtaja kertoi, että asiasta päättäminen on kesken joissakin muissakin maissa, eikä sille ole tiettyä aikataulua. Päätettiin, että mittausasiaa pyritään selvittämään ja asiaan palataan maalisi- ja huhtikuun kokouksissa.

4. Valtioneuvoston asetus työhön liittyvän syöpävaaran torjunnasta

Puheenjohtaja kertoi, että syöpävaaran torjuntaa koskevan asetuksen valmistelussa on kiireinen aikataulu, se tulisi saada valmiiksi tammikuun loppuun mennessä. Hän esitteli asetusluonnosta, josta ilmenevät muutettavat asiat, mutta juridista puolta ei vielä ole tarkasteltu. Asetukseen tehtävät muutokset tulevat direktiivistä. Asetukseen lisättäisiin lisääntymiselle vaaralliset tekijät, minkä vuoksi asetuksen nimi ja soveltamisalaa koskeva 1 § muuttuisivat vastaavasti. Määritelmiä on hiukan muutettu, kohdassa a) muutos tehdään direktiivin virheellisen käännöksen takia. Perimää vaurioittavat työmenetelmät on päätetty jo EU:ssä lisättäväksi. Euroopan parlamentti vaati lisäystä vaarallisten lääkeaineiden osalta ja tähän liittyen myös määritelmiin lisäystä lisääntymiselle vaarallisista työmenetelmistä, ja ne on jo otettu asetukseen. Lisäksi on määriteltävä kynnysarvottomat ja kynnysarvolliset lisääntymiselle vaaralliset tekijät.

Puheenjohtaja kävi muutettavat kohdat läpi ja esitteli myös liitteet sekä taulukot lisääntymiselle vaarallisista ja syöpävaaraa aiheuttavista aineista, joille on olemassa kansallinen HTP-arvo, muttei EU-tason sitovaa arvoa ja joiden siirtämistä tähän asetukseen olisi hyvä pohtia. Asiasta keskusteltiin lyhyesti. Asetusluonnos jäsenille, kun juristi on ehtinyt käydä läpi luonnoksen ja ainelistat lähetetään saman tien. Lopuksi puheenjohtaja kävi läpi valtioneuvoston päätöksen lyijytyöstä (1154/1993), joka on tarkoitus kumota. Komissio laatii parin vuoden sisään ohjeistuksen lyijystä. Keskusteltiin päätöksestä ja lyijypitoisuuden mittaamisesta.

5. Muut asiat

Danner kertoi, että ASA-laki ja lisääntymisterveysasetus hyväksyttiin TTN:ssä.

Irpola kertoi, että Kemianteollisuuden edustaja jaostossa on jossain vaiheessa vaihtumassa ja kysyi, voiko tuleva edustaja osallistua hänen kanssaan 1-2 kokoukseen tutustuakseen toimintaan. Puheenjohtaja lupasi, että tämä onnistuu.

6. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään pe 26.1. klo 13-15.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

Sirkku Saarikoski

puheenjohtaja

Tanja Ylitöyrä

sihteeri